Transparency International Sverige

Verksamhetsberättelse för 2013

Transparency International Sverige (TI Sverige), som bildades 23 augusti 2004, är en svensk, självständig, obunden, icke-kommersiell ideell förening som tillsammans med ytterligare ett hundratal nationella avdelningar världen över ingår i det globala nätverket Transparency International vars säte är i Berlin, Tyskland.

TI Sverige arbetar med att bedriva en bred informationsverksamhet och opinionsbildning för att sprida kunskap om korruptionens skadliga verkningar och verka för ökad transparens i såväl offentlig som privat sektor. Korruption är, enligt TI Sveriges definition, att "utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egen eller annans räkning".

TI Sverige skall:

- arbeta förebyggande samt genom opinionsbildning och information öka medvetenheten i Sverige om korruptionen och dess skadeverkningar,
- driva på genomförandet av reformer och systemförändringar som ökar öppenhet och insyn, som förstärker och slår vakt om integritet och civilkurage och som i övrigt motverkar och bekämpar korruption,
- sprida kunskap om åtgärder mot korruption och ta initiativ till samarbete för korruptionsbekämpning, samt
- verka för öppenhet och insyn, ansvarstagande och civilkurage och därigenom motverka uppkomsten av kulturer och miljöer där missbruk av ställning kan få grogrund.

TI Sverige samarbetar med myndigheter, organisationer och privata företag. TI Sveriges roll är inte att granska enskilda fall av korruption eller exponera individer.

TI Sverige är registrerad som ideell förening och har organisationsnummer 802420-1363.8

Föreningens styrelse

Styrelsen valdes vid föreningens stämma 15 april 2013 och har bestått av:

- Ann Wilkens, ordförande
  Ambassadör
- Göran Steen, vice ordförande och kassaförvaltare
  Konsult, tidigare revisionsdirektör Riksrevisionsverket (RRV)
- Robert Engstedt, avgick på egen begäran 2013-12-12
  Åklagare, Ekobrottsmyndigheten
- Sussi Kvart
  Jur.kand. managementkonsult, Senior Advisor

- Einar Lundgren,
  Tidigare chefsjurist, Skanska
- Olle Lundin
  Professor i förvaltningsrätt, Uppsala universitet
- Birgitta Nygren
  Ambassadör
- Agneta Strandberg
  HR Direktör, EY
- Carl-Johan Cronstedt, suppleant
  Civilekonom
- Catherine von Heidenstam, suppleant
  Ambassadör
- Théo Jaekel, suppleant
  Researcher och jurist, Swedwatch
- Martin Kragh, suppleant
  Ekonomie doktor, Handelshögskolan och Uppsala Center för Rysslandsstudier

Anders Wiger har varit adjungerad till styrelsen, där han deltagit framför allt i vidareutvecklandet av Corporate Supporters' Forum.

Styrelsen har haft följande arbetsgrupper:

- Corporate Supporters' Forum: Einar Lundgren, Carl-Johan Cronstedt och Anders Wiger
- Fundraising: Birgitta Nygren, Göran Steen, Anders Wiger och Ann Wilkens
- Jubileumskommitté/Programkommitté: Einar Lundgren, Birgitta Nygren, Göran Steen (programkommittén), Agneta Strandberg och Lotta Rydström

Protokollförda styrelsemöten, sju stycken, har hållits 16 januari, 18 mars, 15 april (konstituerande), 16 maj, 27 augusti, 23 oktober, samt 12 december.

Det konsultativa rådet

Föreningens styrelse valde, den 3 december 2012, att bordlägga frågan om ett konsultativt råd tills vidare.

Föreningens revisorer

Bo Dahlström och Tomas Kjerf har varit TI Sveriges revisorer medan Camilla Thomson och Björn Mothander varit revisorssuppleanter.

Föreningens valberedning

Valberedningen har bestått av Disa Håstad (sammankallande) och Mats Williamson.

Föreningens kansli och anställda

Föreningens kansli ligger i TCO:s lokaler på Linnégatan 14 i Stockholm. Kansliet flyttade i augusti till nya lokaler på plan 3 på samma adress.

Exekutivsekreterare under året har varit Lotta Rydström, visstidsanställd på 75 % fram till 2013-05-09 och därefter tillsvidareanställd på 80 %.

Föreningens bokföring har skötts av bokföringskonsulten Barrviken Redovisning AB. Övrigt arbete har utförts som icke-arvoderat frivilligarbete av styrelsens ordförande och medlemmar. Även revisorerna arbetar ideellt.

Föreningens medlemmar och medlemsverksamhet

Under året har föreningen haft 162 privatpersoner som medlemmar, varav 134 har betalat medlemsavgift under 2013. Medlemsavgiften för privatpersoner har varit oförändrad (250 kronor).

Följande juridiska personer har under 2013 varit medlemmar i föreningen: East Capital, KPA Pension, Tethys Oil och Tyréns.

Årsavgiften för juridiska personer har varit 20 000 kronor. För ideella föreningar som önskar medlemskap har årsavgiften varit 1 000 kronor. I november 2011 instiftade föreningen ett näringslivsforum "Corporate Supporters Forum" där årsavgiften är fastställd till 50 000 kronor. Följande företag har varit medlemmar i näringslivsforumet vid utgången av 2013:: Atlas Copco, EY, H&M, NCC, Siemens, Skanska, Svensk Exportkredit, Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA, Advokatfirman Vinge, samt Advokatfirman White & Case.

Vid årsstämman i april 2013 talade Johan Molander, tidigare bl.a. Sveriges ambassadör i Moskva 2004-2008, och Mats Williamson, vice VD på Skanska, på temat "Kan svenska företag göra affärer i korrupta länder?". Föreningen bjöd in till två medlemsmöten under året, ett i maj där medlemmarna gavs möjlighet till att kommentera Transparency Internationals förslag på reviderade riktlinjer för företags antikorruptionsarbete samt ett i oktober där medlemmarna bjöds in att ta del av Swedwatchs rapport om företags skatteplanering i utvecklingsländer. Medlemmarna fick även under dessa möten information om aktuell verksamhet, fokusområden samt kommande aktiviteter.

Föreningens medlemmar har även varit inbjudna att delta i övriga aktiviteter som TI Sverige anordnat, enskilt eller tillsammans med olika samarbetspartner.

Föreningen strategi 2013-2015

TI Sveriges styrelse antog den 16 januari 2013 föreningens strategi för åren 2013 - 2015. Strategin har tagits fram dels av en arbetsgrupp, dels genom diskussion med föreningens medlemmar.

Föreningens verksamhet under 2013

Föreningen har aktivt arbetat med de i strategin identifierade fokusområdena: korruptionsrisker i kommuner och landsting med speciellt fokus på offentlig upphandling, whistleblowing, transparent partifinansiering, effektiv tillämpning av de internationella konventioner som Sverige anslutit sig till, en samordnad antikorruptionspolicy, etiska riktlinjer för riksdagen och offentliga myndigheter samt tillämpning av uppförandekoder i näringslivet.

Seminarier och andra opinionsbildande aktiviteter

Februari	"Transparens i företagens rapportering", seminarium tillsammans med Handelshögskolan i Stockholm.
Mars	"Korruption – bistånd – utveckling", ett seminarium om biståndets roll för att bekämpa korruption, tillsammans med Sida.

Maj "Preventing Corruption through Collective Action - Potential Ways Forward for the 'Telecom Industry", workshop tillsammans med Transparency International UK och Svenska Kyrkan.

September Seminarium om korruption i företagande, tillsammans med Institutet Mot Mutor och Företagsekonomiska institutionen vid Stockholms universitet.

November "Korruptionsrisker – hur ser försvarssektorn ut?", seminarium tillsammans med Folk & Försvar, Försvarsexportmyndigheten och Säkerhets- och försvarsföretagen.

December Frukostseminarium tillsammans med EY och Institutet mot Mutor om korruptionsrisker i leverantörskedjor.

Medlemmar från styrelsen, kansliet eller tillfrågade experter inom nätverket har under året deltagit i ett flertal seminarier och kurser, hållit föreläsningar och gett presentationer. Föreningen har även haft besök av nationella delegationer, bland annat från Zambia och Kina.

Rapporter, positionspapper och remissyttranden

TI Sverige presenterade i februari en studie av antikorruptionsprogrammen inom de 20 största företagen i Sverige. Se vidare nedan, under rubriken "Externt finansierade projekt under 2013".

I augusti avgav föreningen ett remissyttrande angående Ds 2013:31, "Allmänhetens insyn i partiers och valkandidaters finansiering". Föreningen kommenterade bland annat vikten av att redovisningen gäller partiintäkter på central, regional och lokal nivå. Föreningen ansåg vidare att anonyma bidrag bör vara förbjudna.

I augusti antog föreningens styrelse positionspappret "En samordnad antikorruptionspolitik - för en mer effektiv korruptionsbekämpning i den offentliga förvaltningen", i vilket framförs bl. a. att det antikorruptionsarbete som bedrivs inom olika departement bör bli mer effektivt samordnat. Föreningsrepresentanter blev i oktober inbjudna till riksdagens konstitutionsutskott för att presentera föreningens synpunkter.

Medlemsbaserade arbetsgrupper

Efter önskemål från föreningsmedlemmar att engagera sig mer i föreningen beslöt styrelsen i januari att starta fyra arbetsgrupper: medlemsvärvning och kommunikation, transparent partifinansiering, korruptionsrisker i kommuner och landsting samt tillämpning av internationella konventioner och nationella regelverk. Ett fyrtiotal medlemmar har engagerat sig i arbetsgrupperna under året.

Externt finansierade projekt under 2013

- "Öppna Bidrag". TI Sverige presenterade i mars webprojektet "Öppna Bidrag - en kampanj för insyn i partiernas pengar" med syfte att öka transparensen rörande de politiska partiernas finansiering på lokal, regional och central nivå. Partisekreterare intervjuades och riksdagspartiernas intäkter redovisades.

- "Transparens i företagens rapportering". TI Sverige har granskat transparensen i rapporteringen hos Sveriges 20 största företag. Granskningen gjordes enligt samma modell som tillämpats i en studie av Transparency Internationals internationella sekretariat, som granskat världens 105 största företag, och avsåg organisatorisk struktur

och land-för-landrapportering. Studien presenterades vid ett välbesökt seminarium i februari 2013.

- "Whistleblowing: An alternative to Silence." TI Sverige deltog i ett större EU-finansierat forskningsprojekt om nuvarande whistleblowing-lagstiftning i 25 europeiska länder. Det slutliga resultatet presenterades i november 2013 och den svenska studien skrevs av en forskare vid Uppsala Universitet.

Studentengagemang

Under året har föreningen besökt Malmö och Södertörns högskolor för att presentera föreningen och dess verksamhet. Vidare har föreningen inlett visst samarbete med Kriminologiska institutionen vid Stockholms universitet och CEMS-programmet vid Handelshögskolan i samband med studentuppsatser rörande korruptionsfrågor.

Breddning av den finansiella basen

Arbetet med att söka finansiering från källor utanför näringslivet gav inget konkret resultat under verksamhetsåret.

Föreningens näringslivsforum – Corporate Supporters Forum

I november 2011 etablerade TI Sverige ett näringslivsforum - *Corporate Supporters Forum* – initialt inriktat på svenska storföretag. Syftet är dels att bidra till ett etiskt företagsklimat och en god bolagsstyrning bland svenska företag, dels att förstärka föreningens ekonomi. Föreningen erbjuder bland annat skräddarsydda utbildningar, rundabordssamtal med speciellt inbjudna talare samt tillgång till TI:s nätverk och resurser. Vid årsskiftet 2013/2014 hade forumet tio medlemmar: Atlas Copco, EY, H&M, NCC, Siemens, Skanska, Svensk Exportkredit, Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA, Advokatfirman Vinge, samt Advokatfirman White & Case.

Marknadsföring och kommunikation

Föreningens websida uppdateras löpande med information om föreningen och dess verksamhet. Hemsidan informerar även om kommande seminarier och andra aktiviteter som föreningen bjuder in till.

Ett flertal pressmeddelanden och artiklar har publicerats under året – i samband med seminarier, rapport- och positionspapperlanseringar eller som kommentarer till externt publicerade utvärderingar eller rapporter.

Under året har föreningen gett ut två Nyhetsbrev, ett i maj och ett i december. Under hösten utarbetades en ny utformning av Nyhetsbrevet, som hade ca 250 prenumeranter.

Föreningen har under året varit aktiv på Facebook där medlemmar och andra intresserade har haft möjlighet att följa verksamheten och även få tillgång till nyheter inom transparens och antikorruption. Facebookgruppen hade vid årets slut ca 600 medlemmar – en ökning med 33 % under året. Föreningen hade under våren hjälp av en volontär för mediabevakning.

Kontakter med TI-S och andra nationella avdelningar

Birgitta Nygren och Lotta Rydström representerade föreningen vid det regionala mötet för europeiska och centralasiatiska TI-avdelningar i juni i Lissabon, Portugal.

I samband med årets medlemsmöte i Berlin 7-10 november firade Transparency International sitt tjugoårsjubileum. Den 8 november samlades TI:s grundare, tidigare och nuvarande styrelseledamöter, representanter från 100 nationella avdelningar och en mängd högnivårepresentanter från andra globala organisationer till en gemensam konferens där fokus bland annat låg på minskad fattigdom, miljöfrågor, arbetet mot straffrihet, ett ökat företagsansvar och korruptionsrisker inom utvinningsindustrin.

TI:s årsmöte, som arrangerades samtidigt som jubileet, fokuserade, förutom på ovan nämnda frågor, även bl. a. på ökat säkerhetsarbete inom TI:s nationella avdelningar, nya teknologiska och sociala plattformar för gemensamt arbete, korruption inom sport samt transparens och genus. Birgitta Nygren och Lotta Ryström deltog i bägge mötena.

Föreningen har under 2013 haft täta kontakter med övriga nordiska och baltiska TI-avdelningar och har, i samband med regional- och årsmötena, deltagit i möten för att diskutera gemensamma påverkansaktiviteter och finansieringsmöjligheter.

Föreningens ekonomi

TI Sveriges totala intäkter är 726 142 kr för 2013 och de totala verksamhetskostnaderna utgör 626 914 kr. Intäkter från individuella medlemsavgifter utgör 34 250 kr och från företagsmedlemmar samt medlemmar i Corporate Supporters Forum 475 000 kr. Övriga intäkter, 216 892 kr utgörs av olika engångsbidrag från TI Berlin, från företag samt mindre verksamhetsintäkter.

För ENIS-projektet, som avslutades 2012, väntar vi fortfarande på slutersättningen vilken beräknas bli ca 50 000 kr. Eftersom EU är medfinansiär måste TI i Berlin invänta slutligt godkännande innan någon utbetalning av slutligt projektbidrag kan ske; vi räknar dock med att detta sker under första halvåret av 2014.

Föreningens ekonomiska resultat efter finansiella poster uppgår till 99 241 kr. Detta belopp föreslås balanseras i ny räkning för 2014 vilket ger en ingående balans för 2014 av eget kapital på 496 730 kr.

En mera detaljerad ekonomisk redovisning finns i den ekonomiska berättelsen.

Slutord

Sammanfattningsvis kan konstateras att TI Sverige under verksamhetsåret haft hög aktivitet, inte minst genom de arbetsgrupper som bildats av engagerade medlemmar. Antalet medlemmar har också ökat. Detta har skett i ett samhällsklimat som förefaller röra sig mot ökat fokus på frågor som har med transparens och korruption att göra. I så måtto har förutsättningarna för arbetet varit goda.

Verksamhetsåret har också karaktäriserats av det ökade utrymme för egna initiativ som uppkommit genom att större, externt styrda projekt inte varit aktuella. Ett problem som dock följer av detta gäller föreningens ekonomiska beroende av finansiering via näringslivsmedlemmarna. Arbetet med att bredda den ekonomiska basen är således viktigt även framöver.

Stockholm den 10 februari 2014

Ann Wilkens
ordförande

Göran Steen
vice ordf.
kassaförvaltare

Sussi Kvart

Einar Lundgren

Olle Lundin

Brigitta Nygren

Agneta Strandberg

Carl-Johan Cronstedt

Catherine von Heidenstam

Théo Jaekel

Martin Kragh